

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D. v právní věci

žalobkyně: T. K. D. N.
st. příslušnost X
bytem X

zastoupené Mgr. Michaela Sochová, advokátka
sídlem Masarykova 441/7, 602 00 Brno

proti

žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 6. 2024, č. j. MV-85635-6/SO-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včasnou žalobou se žalobkyně u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhala zrušení shora citovaného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“ či „prvostupňový orgán“), ze dne 11. 3. 2024, č. j. OAM-45281-19/DP-2022, sp.

zn. MV-200364-5/OAM-2022 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“ či „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně *o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu* a současně rozhodl, že povolení k dlouhodobému pobytu se dle § 44a odst. 4 ve spojení s § 46a odst. 2 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „ZPC“), neprodlužuje, neboť žalobkyně neplní účel, pro který jí bylo povolení k pobytu vydáno.

II. Napadené rozhodnutí

3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná shrnula skutkový stav věci a průběh správního řízení. Následně posoudila zákonnost prvostupňového rozhodnutí.
4. Žalovaná se ztotožnila se závěrem prvostupňového orgánu, že v případě žalobkyně byl naplněn důvod podle § 46a odst. 2 písm. h) ZPC odůvodňující zamítnutí žádosti a neprodlení doby platnosti (stávajícího) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Zdůraznila, že pobyt cizince na území ČR je vždy podmíněn plněním konkrétního účelu, pro který byl pobyt povolen či prodloužena doba jeho platnosti. V případě žalobkyně, jejíž povolení k dlouhodobému pobytu v ČR bylo odůvodněno sloučením s manželem, je tudíž vyžadováno dlouhodobé a kontinuální plnění předmětného účelu.
5. V nyní řešené věci je však zřejmé, že manžel žalobkyně zemřel, což žalobkyně nijak nerozpориje a tuto skutečnost sama oznámila správnímu orgánu I. stupně ve své žádosti. Právě dnem úmrtí manžela (1. 6. 2021), který vykonával funkci tzv. nositele oprávnění ke sloučení rodiny, přestala žalobkyně plnit účel svého pobytu a objektivně jej dále ani plnit nemůže. Žalovaná pak souhlasí s prvostupňovým orgánem, že žádný jiný rodinný příslušník nemůže být nositelem pobytového oprávnění, a to ani nezletilé děti žalobkyně. Ty totiž v ČR pobývají rovněž na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny (sloučení s otcem). Ani v jejich případě nejde o samostatné oprávnění k pobytu, ale o oprávnění podmíněné trváním rodinné vazby.
6. Žalovaná je toho názoru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je s ohledem na okolnosti věci přiměřené důvodu pro zamítnutí žádosti. Současně dodala, že souběžně probíhající řízení o žádosti žalobkyně o vydání (nového) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná bylo pravomocně zastaveno dne 15. 5. 2024.
7. Vzhledem k tomu, že došlo k zániku rodinné vazby a v současnosti neexistuje žádný jiný nositel oprávnění ke sloučení rodiny, není možné žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti stávajícího pobytového oprávnění vyhovět. Žalovaná proto odvolání zamítla a prvostupňové rozhodnutí jako zákonné potvrdila.

III. Žaloba

8. Žalobkyně má obě správní rozhodnutí za nezákonná. Připustila, že v době podání žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k pobytu za účelem společného soužití rodiny z důvodu úmrtí manžela dne 1. 6. 2021 již nesplňovala účel pobytu. Je však přesvědčena, že negativní výsledek nynějšího řízení je ovlivněn pochybením správních

orgánů v jiném řízení, jež s řízením o prodloužení doby platnosti dosavadního oprávnění k pobytu souvisí.

9. V této souvislosti uvedla, že dne 9. 11. 2022 podala u prvostupňového orgánu žádost o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, již správní orgány v rozporu se zákonem nevyhověly. Při vyhodnocování této žádosti správní orgány postupovaly chybně, jestliže žádost posuzovaly pouze z hlediska podmínek dle § 45 odst. 3 ve spojení s odst. 6 ZPC, aniž by případ žalobkyně zhodnotily i v intencích § 45 odst. 2 ZPC. Veškeré podmínky stanovené v § 45 odst. 2 ZPC přitom žalobkyně v době podání žádosti splňovala, a mohl jí tedy být ve smyslu tohoto ustanovení povolen dlouhodobý pobyt za jiným účelem.
10. Mezi nynějším správním řízením a řízením o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu existuje souvztažnost. Kvůli pochybení v jednom správním řízení dospělo druhé správní řízení do stadia, ve kterém bylo rozhodnuto v neprospěch žalobkyně.
11. S ohledem na tyto skutečnosti žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. Současně požaduje nahradit náklady soudního řízení.

IV. Vyjádření žalované

12. Ve vyjádření ze dne 30. 8. 2024 žalovaná uvedla, že žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci. Námitky žalobkyně se týkají jiné její žádosti, která však není předmětem nynějšího soudního řízení. Veškeré žalobní námitky proto žalovaná považuje pro účely nyní řešené věci za irelevantní a nezpůsobilé vyvrátit závěry správních orgánů.
13. Pro závěr správních orgánů v nynější věci je podstatný zánik pobytového oprávnění manžela žalobkyně, což není rozporováno. Žalobkyně v žalobě přiznává, že smrtí nositele oprávnění ke sloučení rodiny přestala plnit účel pobytu, protože její žádosti nebylo možné vyhovět. Žalovaná tak krajskému soudu navrhla zamítnutí žaloby.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

14. Ve správním spisu se nachází zejména žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny ze dne 1. 11. 2022, ze které mj. vyplývá, že žalobkyně je v současnosti vdovou, neboť její manžel H. T. P. zemřel. Současně se ve správním spisu nachází i výsledky lustrace z CIS k osobě žalobkyně, nájemní smlouva, výpis z katastru nemovitostí, opis z evidence Rejstříku trestů fyzických osob či kopie cestovního pasu státního příslušníka Vietnamské socialistické republiky.
15. Na základě uvedených podkladů bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti kterému podala žalobkyně prostřednictvím svého zástupce blanketní odvolání, jež dále nedoplnila. O odvolání rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím, jež je předmětem nynějšího řízení před krajským soudem.

VI. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud předně posoudil splnění podmínek řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jedná se o žalobu přípustnou

(zejm. § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.) a podanou ve lhůtě podle § 172 odst. 1 ZPC. Krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek usnesením ze dne 23. 10. 2024, č.j. 33 A 21/2024-37.

17. Soud ve věci rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastnice řízení s tímto postupem souhlasily (nevyjádřily výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

18. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu věci krajský soud vycházel ze správního spisu předloženého žalovanou.

19. Žaloba **není důvodná**.

20. Za účelem posouzení důvodnosti žalobních námitek je nutně potřeba přesně vymezit povahu napadeného rozhodnutí, resp. jemu předcházejícího správního řízení. Krajský soud připomíná, že v nyní posuzované věci žalobkyně podala dne 1. 11. 2022 u správního orgánu I. stupně *žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny* podle § 44a ZPC. Předmětem nynějšího správního řízení tedy bylo to, zda žalobkyně splňuje zákonné podmínky odůvodňující prodloužení platnosti jejího stávajícího oprávnění k pobytu, které bylo vydáno za účelem sloučení rodiny, a sice společného soužití s jejím manželem H. T. P. vykonávajícího funkci tzv. nositele pobytového oprávnění ve smyslu § 42a odst. 4 ZPC. Jinak řečeno, správní orgány posuzovaly, zda v případě žalobkyně není naplněn některý z důvodů, pro který je třeba platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny zrušit, resp. neprodloužit je.

21. Podle ustanovení § 44a odst. 4 ZPC platí, že: „*K žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem společného soužití rodiny je cizinec povinen předložit náležitosti podle § 42b odst. 1 písm. a), c) a d) a dále doklad o cestovním zdravotním pojištění po dobu pobytu na území, které odpovídá podmínkám uvedeným v § 180j. Na požádání je současně povinen předložit doklad o zaplacení pojistného uvedeného na dokladu o cestovním zdravotním pojištění. To neplatí, jde-li o případy uvedené v § 180j odst. 4. Jestliže byl nositeli oprávnění ke sloučení rodiny udělen azyl, je cizinec povinen předložit pouze cestovní doklad. Platnost povolení k dlouhodobému pobytu vydaného za účelem společného soužití rodiny nelze prodloužit, je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto povolení (§ 46a).“*

22. Dle § 46a odst. 2 písm. h) ZPC přitom platí: „*Ministerstvo dále zruší platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny, jestliže cizinec neplní účel, pro který bylo toto povolení vydáno, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.*“

23. V této souvislosti zdejší soud uvádí, že povolení k dlouhodobému pobytu v ČR není vydáváno bezúčelně, ale je vždy spjato s konkrétním účelem, pro nějž je cizinci umožněno, aby na území ČR pobýval. Právní úprava ZPC a také judikatura správních soudů přitom nutně vyžaduje, aby cizinec tento účel plnil po celou dobu svého pobytu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2017, č. j. 7 Azs 86/2017-33; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

V případě dlouhodobého pobytu vydaného za účelem sloučení rodiny pak judikatura dospěla k závěru, že tento druh oprávnění k pobytu je nerozlučně spjat s konkrétní osobou dosavadního nositele pobytového oprávnění. Proto pokud zanikne vazba cizince k dosavadnímu nositeli, případně zanikne pobytové oprávnění dosavadního nositele, přestává cizinec plnit účel pobytu, pro který mu bylo povolení uděleno (srov. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2021, č. j. 10 Azs 43/2021-33).

24. Krajský soud konstatuje, že v posuzované věci bylo spolehlivě prokázáno, že žalobkyně v době podání žádosti o prodloužení doby platnosti oprávnění k pobytu nesplňovala účel svého pobytu na území ČR spočívající ve sloučení rodiny, poněvadž její manžel H. T. P., nositel pobytového oprávnění, prokazatelně zemřel dne 1. 6. 2021. V situaci, kdy došlo k úmrtí osoby, na níž byl pobyt žalobkyně v ČR vázán, není objektivně možné, aby tato i nadále plnila dosavadní účel pobytu předpokládající faktické soužití s takovou osobou. Skutečnost, že manžel žalobkyně k uvedenému datu zemřel, přitom vyplývá nejen z obsahu správního spisu – žalobkyně tuto informaci uvedla v rámci formuláře k žádosti v bodě č. 23, ale znovu ji potvrdila též v podané žalobě. V ní připustila, že v době podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k pobytu za účelem společného soužití rodiny dne 1. 11. 2022 nesplňovala účel pobytu, jelikož její manžel coby nositel pobytového oprávnění zemřel dne 1. 6. 2021.
25. Za této situace proto dospěl krajský soud k závěru, že byl bezpochyby naplněn zákonný důvod pro neprodloužení stávajícího pobytového oprávnění žalobkyně ve smyslu § 46a odst. 2 písm. h) ve spojení s 44a odst. 4 ZPC.
26. Jen pro úplnost pak krajský soud dodává, že v době rozhodování správních orgánů neexistoval žádný jiný rodinný příslušník, který by mohl eventuálně představovat nového nositele ke sloučení rodiny. Obě nezletilé děti totiž pobývaly v ČR na základě povolení k pobytu za zcela totožným účelem jako žalobkyně, tj. realizace společného soužití s otcem, které je pobytovým oprávněním odvozeným (derivativním). Osoba, jejíž oprávnění pobývat na území ČR je podmíněno trváním rodinné vazby k jinému cizinci disponujícím platným povolením k pobytu, se přitom z povahy věci nemůže sama stát primárním nositelem pobytového oprávnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2024, č. j. 1 Azs 168/2024-30).
27. Konečně krajský soud ve shodě s žalovanou konstatuje, že *de facto* všechny námitky uplatněné ve správní žalobě se vymykají mezím současného soudního přezkumu, neboť obsahově směřují proti zcela jinému a samostatnému správnímu řízení. Pokud žalobkyně brojila proti případným vadám *v řízení o žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání*, není možné k těmto námitkám v rámci nynějšího soudního přezkumu přihlídnout, jelikož tyto ani *cum grano salis* nemohou dokládat možná pochybení správních orgánů v řízení o prodloužení stávajícího pobytového oprávnění za účelem sloučení rodiny.
28. Současně krajský soud zdůrazňuje, že obsahem těchto námitek se již věcně zabýval v recentním rozsudku ve věci žalobkyně ze dne 20. 12. 2024, č. j. 33 A 16/2024-30, v němž dovodil, že není rozhodné, jestli žalobkyně splňuje podmínky dle § 45 odst. 2 ZPC, jestliže jako osoba pozůstalá po nositeli oprávnění ke sloučení rodiny v okamžiku podání žádosti o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání nesplňuje i speciální podmínky upravené v § 45 odst. 3 a 6 ZPC. Proto již dříve vyhodnotil krajský soud námitky žalobkyně jako nedůvodné.

29. Zdejší soud tedy uzavírá, že okolnosti posuzované věci svědčily o naplnění důvodu pro zrušení platnosti povolení k pobytu dle § 46a odst. 2 písm. h) ZPC, protože správní orgány postupovaly správně a v souladu se zákonem, pokud žádost žalobkyně zamítly a platnost jejího stávajícího pobytového oprávnění neprodloužily. V žalobě uplatněné námitky se potom týkaly zcela jiného správního řízení, které nebylo předmětem tohoto soudního přezkumu.

VII. Závěr a náklady řízení

30. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalované potom v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 18. března 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce